

Herinneren en herdenken over de grens

Opvang – De stichting Prokind wil een nieuw kinderdagverblijf in gebruik nemen aan de Blanckvoortallee in de Hardenberger wijk Marslanden. Er zullen 18 werknemers tegelijkertijd aanwezig zijn om 84 kinderen op te vangen. Om de plannen uit te kunnen voeren moet het bestemmingsplan aangepast worden. De gemeente wil hiervoor toestemming geven. Prokind heeft in de brede school De Matrix al een kinderdagverblijf in De Marslanden.

Wegdek – De scheuren in zo'n 60 wegen in de gemeente Hardenberg worden binnenkort gedicht. Daarnaast worden Haardijk, Aneveneseweg en Keukenweg extra gerepareerd en slijtlagen aangebracht op Prügelweg, Keienweg, Kronkelweg en Anerweg Noord. Dit alles vanwege de grote schade die de afgelopen twee winters zijn ontstaan door het barre weer. De raad heeft hiervoor drie ton beschikbaar gesteld.

Later – De voetbalwedstrijd van HHC tegen IJsselmeervogels begint zaterdag 2 oktober niet om 14.30 maar om 17.00 uur. Die dag wordt op sportpark De Boshoeck ook een motormarkt gehouden, waar een paar duizend bezoekers worden verwacht. Om de verkeersdruk te spreiden is besloten later met de voetbalwedstrijd te beginnen.

Hoop – De protestantse gemeente Gramsbergen houdt zondag 12 september vanaf 10.00 uur Startzondag in de Sporthal en daarna in en rondom het kerkelijk centrum De Vlaswiek. Het thema is Vol van Hoop. Er is een gevarieerd programma met activiteiten, geschikt voor iedere leeftijd. Muzikale bijdragen worden geleverd door het koor *Nooit Alleen* en de muziekgroepen *Crescendo* en *SDG*. Vanaf 12.30 uur vinden er activiteiten plaats zoals schminken, knutselen, bloemschikken en spellen spelen. Tussendoor zijn er soep en broodjes. Om 14.30 uur wordt de Startzondag afgesloten. In 't Welgelegen wordt zaterdag 11 september om 19.00 uur gestart met een dienst.

Single – De Hardenberger zanger Joy Woelders presenteert vrijdag 1 oktober in café The Old Inn in Hardenberg zijn nieuwe single 'Ik heb gedroomd van jou'. Zijn collega Chris de Roo heeft zich bereid verklaard tijdens de presentatieavond een optreden te verzorgen.

Geluk – Een inwoner van Balkbrug heeft geluk dat de gemeente Hardenberg een brief aan hem niet volgens de regels heeft geschreven. De man moest binnen de kortste keren stoppen met illegaal zenden en zijn illegale zendmast afbreken. Om hem daartoe te dwingen kreeg hij een dwangsom van 10.000 euro opgelegd die hij binnen zes weken moest betalen. De advocaten van de man vonden dat te gek. Kan dat bedrag niet wat lager en de termijn waarbinnen betaald moet worden wat langer, schreven ze aan de gemeente. Die heeft besloten helemaal van de dwangsom af te zien omdat een vormfout is gemaakt. De zendpiraat is ondertussen zo verstandig geweest zijn zendmast te verwijderen.

redactie@sallander.nl

Op de Russische begraafplaats in Neugnadenfeld was de start van de 1 september-vredesbijeenkomst.

© Roel Gritter

NEUGNADENFELD (D) - Nederland herdenkt de Tweede Wereldoorlog, Rusland herdenkt de Tweede Wereldoorlog, Engeland, Frankrijk, Amerika: allemaal herdenken ze op hun eigen manier en op hun eigen dag de inval, de bevrijding of de slachtoffers. En Duitsland? Tegenwoordig wordt in sommige plaatsen een herdenking gehouden op 8 mei, de dag dat Duitsland capituleerde, maar lange tijd gebeurde dat niet. Acht mei was niet alleen de dag van de bevrijding van het naziregime, maar ook de dag van de nederlaag en het verdwijnen van Duitsland.

In Duitsland wordt op 1 september wel op nationaal niveau herdacht. Het is de dag dat in 1939 de Tweede Wereldoorlog begon met de inval in Polen. Die dag is het Anti Oorlogsdag of ook wel Wereldvrededag. Sinds 1957 wordt op initiatief van de vakcentrale DGB een Mahn- und Gedenkveranstaltung gehouden, een herinnerings- en herdenkings-evenement. In het gedeelte van de Grafschaft Bentheim dat aan de gemeente Hardenberg grenst gebeurde dat vorige week woensdag in Neugnadenfeld bij Emlichheim. De ruim tweeduizend deelnemers aan de Kleppertoer 2001 van de Historische Vereniging Hardenberg weten misschien nog, dat in dit dorp een oorlogskerkhof ligt waar Russische krijgsgevangenen zijn begraven. Zij brachten tijdens hun busrit een bezoek aan dit kerkhof en zagen toen bij de ingang een bordje waarop staat dat er 600 Russen liggen begraven. Nieuwe onderzoeken wijzen meer in de richting van 6000 slachtoffers, die zijn gestorven door uitputting, honger, bevriezing en ziektes.

Eén van de sprekers tijdens de bijeenkomst in Neugnadenfeld was burgemeester Daniela Kösters van de gemeente Emlichheim. Zij had als nieuwtje voor de ruim 40 deelnemers aan de vredesactiviteit, dat het dorp

Neugnadenfeld een geschiedenispad krijgt. Op 10 informatieborden wordt verteld over het werkkamp Alexisdorf, zoals het dorp eerst heette, en de naoorlogse geschiedenis, toen uit Oost-Europa verdreven Hernhutters (velen uit de Poolse plaats Gnadenfeld) onderdak kregen in de barakken van het voormalige hospitaal van Kamp Alexisdorf. Het geschiedenispad moet ervoor zorgen dat de ellende van de oorlog niet wordt vergeten, dat de vrede niet weer op zo'n brute wijze geschonden wordt als tijdens de nazitijd gebeurde. Maar in haar toespraak legde ze vooral de nadruk op wat een gewone Duitser op een gewone dag aan de wereldvrede kan bijdragen. "Zeg er eens wat van als in de kroeg een vervelende grap over Polen wordt verteld. Of betrek bijvoorbeeld een moslimmoeder eens bij jullie gesprekken, als haar en jullie kinderen aan het voetballen zijn. Ook al zijn het maar kleine stappen of gebaren, ze dragen bij aan het begrip voor elkaar."

Ook een vertegenwoordiger van de historische vereniging kon wat nieuws meedelen, namelijk dat de onbekende Russische doden over enige tijd een naam hebben. Er was altijd gedacht dat over de gevangenen niets bekend was. De niet-communistische krijgsgevangenen werden in het algemeen behandeld volgens het Verdrag van Genève, maar de communistische Russen werden uitgehongerd, men gaf ze geen medische verzorging of liet ze doodvriezen, waarna ze in massagraven werden begraven. Het blijkt evenwel dat de Duitsers allerlei gegevens over hun gevangenen noteerden. Die persoonsbewijzen, de meeste met pasfoto, bevinden zich echter niet in Duitsland maar in een archief van het voormalige Rode Leger in Podolsk bij Moskou. Er wordt geprobeerd de doden een naam te geven en ze te herdenken: met gedenkstenen, tegels met namen of zogenaamde stolpersteine. Voor dit werk wordt de hulp ingeroepen van Duitse scholieren, die nog dit schooljaar aan de klus beginnen. ■

Opnieuw te laat Ingebruikname gashouder

HARDENBERG – De Hardenberger F. Vos heeft enkele weken geleden geprobeerd de kap van bomen bij de vroegere Clara Fejoenaschool in Hardenberg tegen te houden. Tevergeefs, want zijn protest was veel te laat. Nu probeert hij het opnieuw. Ditmaal betreft het de bomen langs de dijk in het Kruserbrinkpark. Opnieuw is zijn actie te laat, want de termijn om tegen de kapvergunning te protesteren is al verlopen. De gemeente is wel zo aardig om hem uit te leggen waarom de bomen moeten verdwijnen. De dijk langs de oude Radewijkerbeek is niet stabiel genoeg en moet verstevigd worden. Hierdoor moet de monding van de beek worden verlegd en dat gaat ten koste van enkele bomen. In dezelfde omgeving worden wel nieuwe bomen geplaatst. ■

DEDEMSVAART – De gashouder in Dedemsvaart, de enige nog complete natte telescopische gashouder in Nederland, is de afgelopen maanden verplaatst en omgebouwd tot een ruimte voor kleinschalige culturele evenementen. De officiële ingebruikname is vrijdag 10 september door de Overijsselse gedeputeerde Buursink, voorzitter Rooseboom van de Historische Vereniging Avereest en de Hardenberger burgemeester Meulman. Het publiek kan de metamorfose bekijken op 11 en 12 september tijdens de Open Monumentendag. Van 13.00 en 17.00 uur wordt een programma voorgeschoteld met activiteiten als exposities, theatervoorstellingen, levende standbeelden en optredens van flamencodansers.

Sober onderhoud aan bermen

HARDENBERG – De gemeente Hardenberg gaat dit najaar het onderhoud aan bermen en sloten versoberen. Dit gebeurt om geld te besparen. Normaal gesproken worden de bermen binnen de bebouwde kom gemaaid en daarbuiten geklepeld. Klepelen houdt in dat het gras wordt fijngeslagen en dat het maaisel in de bermen blijft liggen. Dit jaar worden alle bermen geklepeld. Om nog meer te besparen worden het komende winterseizoen de sloten niet opgeschoond, met uitzondering van een aantal sloten waar dit absoluut noodzakelijk is. ■

Hengstenhouder mist bedrag door onoplettendheid

SIBCULO – Als de eigenaar van een hengstenhouderij in Sibculo had opgelet toen de gemeente in 2005 een nieuw bestemmingsplan wilde vaststellen voor de buitendorpen van Hardenberg, had hij zich nu flink wat geld kunnen besparen. Het perceel van de paarden-eigenaar had een agrarische bestemming, maar in 2005 werd geconstateerd dat de man hobbymatig bezig was en kreeg zijn perceel een woonbestemming. Daartegen is nooit een bezwaar ingediend. Nu hij echter het bedrijf wil uitbreiden met een paardenstal moet hij de bestemming van het perceel weer laten veranderen in agrarische bestemming. De kosten van de verandering zijn voor eigen rekening. ■